

Lausuttavaa Ulvilan Keskustaajaman yleiskaava 2045:stä, joukkoliikenteen näkökulma

Joukkoliikenteen linjaverkoston rakenne ja aikataulut ovat jatkuvan tarkastelun alla ja muutoksia tehdään tarpeen mukaan aika-ajoin. Porin joukkoliikenteen (PJL) lausunto pohjautuu joukkoliikenteen tilanteeseen syksyllä 2024.

Tällä hetkellä joukkoliikenteen tärkeimpiä kysyntäpisteitä Ulvilassa ovat Porin näkökulmasta Sataedun Ulvilan toimipiste (Yhdystie 1, 28400 Ulvila) sekä Ulvilan lukio (Lääkärintie 4, 28400 Ulvila). Molemmissa toisen asteen oppilaitoksissa on useita porilaisia opiskelijoita, joiden liikkumisen mahdollistaminen oppilaitosten ja kodin välillä on Porin joukkoliikenteelle tärkeää.

Yleisesti ottaen, tiivis kaupunkirakenne ja etenkin kerrostaloasutuksen sekä keskeisten palvelujen ja toimintojen keskittäminen samojen keskeisten katujen ja reittien varrelle parantaa joukkoliikenteen matkustuspotentiaalia ja toimintaedellytyksiä.

Joukkoliikenne vaatii toimiakseen myös oikeanlaisen katuverkon. Suuret ympyrä- ja kiertoreitit eivät ole nykyaikaisten suunnittelusuositusten mukaisia, vaikka Porissa ja Ulvilassa (esim. linja 90 ns. Nummela-Rantalan lenkki) tällaisia ajetaankin. Ollakseen kilpailukykyinen vaihtoehto autoilulle, joukkoliikenteen käyttö tulisi kokea helpoksi ja sen tulisi ajallisesti olla lähellä autoilua eikä ainakaan merkittävästi hitaampaa.

Joukkoliikennettä ei tule nähdä erillisenä osana liikkumista vaan osana liikkumisjärjestelmää, jonka muodostavat joukkoliikenne, autoilu, pyöräily, kävely ja muut kulkumuodot. Joukkoliikenne tarvitsee toimivan liittymisliikenteen, oli kyse sitten autolla, pyörällä, kävellen tai muulla liikkumisvälineellä tehtävästä liittymisestä.

Vaikka kyseessä on yleiskaava, joukkoliikennettä on tarpeen tarkastella myös yksittäisen liikkujan näkökulmasta. Tämän takia alla on kommentoitu kaavaluonnoksen tarkennussuunnitelmia hyvinkin yksityiskohtaisesti joukkoliikenteen näkökulmasta nykyiseen reitteihin ja aikatauluihin pohjaten.

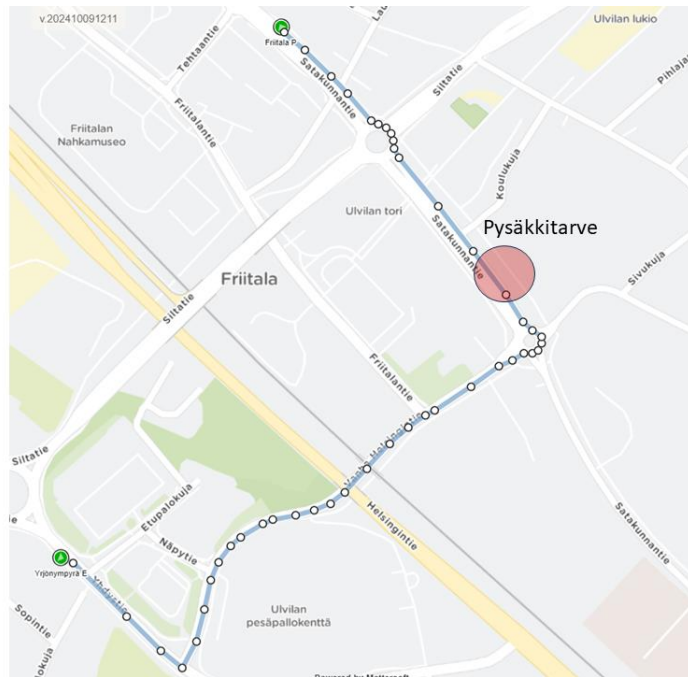
Naparanta VE1 ja VE2

- Lähtökohtaisesti joukkoliikenteen näkökulmasta sekä AK- että AL-merkinnät Siltatien varressa ovat positiivinen asia. Siltatietä pitkin ajaa tällä hetkellä vain linja 81 (nyk. aikataulu lähdöt Krapistosta 12:35, 13:35, 14:35 ja 21:00 Porin suuntaan). Keskustaajaman yleiskaavan selostuksessa on useasti todettu joukkoliikenneyhteystarve välille Mukulamäki-Mynsteri. Mikäli Ulvilan kaupungin tahtotila on kehittää nimenomaan reittiä 80 (Krapisto-Mynsteri-Pori), on mahdollista, että Siltatien kerrostalojen lähin pysäkki on suuren osan päivästä Kirkkotien varrella (Mukulamäki P tai Vanhakylä P). Tämä kävely-yhteys kerrostaloilta tulee huomioida. Jos linjaa 80 ajetaan säännöllisesti ja linjaa 81 satunnaisesti, alueelle ei välttämättä synny vahvaa joukkoliikenteen käyttöä, vaikka edellytykset sinällään ovat olemassa.

Keskusta VE1 ja VE2

- Joukkoliikenteen näkökulmasta täydennysrakentaminen AK-merkinnällä keskustan kupeeseen on positiivinen asia. Tässäkin tapauksessa tulee huomioida etäisyydet joukkoliikenteen pysäkeille ja niillä liikennöivät linjat. Sivukujalta pysäkillä Kirjasto L matkaa on noin 400 m, joka on vielä yleisesti ajatellun liittymismatkan rajoissa. Pysäkillä Kirjasto L liikennöi vain linja 81, joten tilanne on hyvin samankaltainen kuin em. Naparannan tapauksessa (lähimmällä pysäkillä on vain satunnaista liikennettä). Pysäkillä Friitala P, josta linja 90 ajaa, Sivukujalta tulee matkaa jo n. 600 m, joka on liikaa. VE2 kaakkoisimmilta Satakunnantien AK-merkinnöiltä matkaa Friitala P-pysäkillä tulee n. 850 m.

- Jos pohjana pidetään nykyistä reitistöä, yksi ratkaisumahdollisuus on linjan 90 reitin muuttaminen siten, että Yrjönympyrän jälkeen reitti kääntyy Vanhalle Helsingintielle ja sieltä Satakunnantien-Langenintien liikenneympyrän kautta takaisin kohti Friitalan keskustaa ja Poria. Tällöin pysäkki voi sijaita esim. Satakunnantiellä Koulukujan ja Langenintien välissä. Tämä lyhentää matkaa uusilta kerrostaloilta pysäkille ja parantaa joukkoliikenteen houkuttelevuutta. Hyvä kulkuyhteys kerrostaloilta pysäkille tulee huomioida. Em. linjan 90 reittimuutos tarkoittaa Rantalan jättämistä ilman PJL:n liikennettä.

Kuva 1. Pysäkkitarve Langenintie P, jos linjan 90 reittiä muutettaisiin palvelemaan uutta rakennettavaa kerrostaloaluetta.

8.5.2 Julkinen liikenne (s. 68)

- Eritasoliittymien pysäkkiparien suunnittelussa on tarpeen huomioida liityntä pysäkeille (autolla, pyörällä, jalan) sekä se, että pysäkkien välillä tulee olla helppo kulkuyhteys, jotta meno- ja paluumatka samalle pysäkille on mahdollinen.
- Todennäköisesti jatkossakin Ulvilan ja Porin välisestä joukkoliikenteestä suurin osa tapahtuu linja-autoilla, vaikka Friitalan junaseisake toteutuisikin. Myös linja-autoliikenteen mahdollisuuksia tulee kehittää. Matkaketju, joka sisältää vain kävelyliitynnän ja junamatkan Ulvila-Pori palvelee lopulta hyvin rajallista määrää matkustajia, jotka asuvat Friitalassa ja joiden kohde Porissa on esim. SAMK tai Porin lukio.
- Tehokasta julkisen liikenteen kehittämistä Ulvilassa voi olla esim. täydennysrakentamisen keskittäminen nykyisten linja-autoreittien varrelle ja vuorovälin tihentäminen mahdollisuuksien mukaan.

Tekninen huomautus

- Liikenneselvitys 2024 (<https://www.ulvila.fi/wp-content/uploads/2024/08/Liikenneselvitys-2024.pdf>) s. 10, kappale 3.4. Joukkoliikenne sisältää virheellistä tietoa.
  - PjL:n liikennettä ajetaan Ulvilassa kaikkina viikonpäivinä, ei maanantaisin, tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin, kuten selvityksessä väitetään.
  - Arkisin liikennöintiäika noin 6–21 ja vuoroväli pääasiallisesti tunti, hiljaisina aikoina harvempi. Viikonloppuisin liikennöintiäika noin 10–17 ja vuoroväli pääasiallisesti kaksi tuntia
  - Linjat F70, F71 ja F72 eivät ole Onnibusin markkinaehtoista liikennettä vaan ELY-liikennettä, jota ajaa tällä sopimuskaudella Onnibus Flex/Koiviston Auto Länsi Oy.